

се минали 7—8 месеца, откакъ постъпилъ, една сутрина рано Любенъ си дигналъ дрешкитѣ, изчезналъ отъ Одринъ и се озовалъ въ Копривщица при родителитѣ си.

Пътува съ баща си по търговия

Бащата много се разсърдилъ.

— Чуй, сине! Тѣсно, тъмно и вонешо ти се видѣла одринската шивачница. Тѣй ли? Тогава ела съ мене. Азъ имамъ за тебе на широко работа. Ти ще ми помагашъ и ще държишъ смѣткитѣ. Нали учи аритметика при учителитѣ Найдень Геровъ и Якимъ Груевъ?

Бащата държалъ хубавъ и якъ конь. Купува на сина си за 250 гроша другъ конь. Оседлава го, украсява го и казва:

— Сега, сине, тръгвай съ мене! Конь можешъ да яздешъ, смѣтки можешъ да държишъ, очитѣ си ще държишъ винаги отворени. Търговия ще въртишъ — търговия на жива стока.

Така бащата Стойчо повежда сина си Любена и тръгватъ двамата на дълъгъ пътъ. Придружава ги слуга, който шета на конетѣ. Турската държава била широка, пазари има много. Нашитѣ копривщенски търговци обикалятъ отъ градъ на градъ, избиратъ и купуватъ овни, отъ които съставятъ цѣли стада, па ги изпращатъ за Цариградъ. Пари носятъ въ голѣми мешинени дисаги. Така Стойчо и Любенъ обиколили софийско, стигнали до Нишъ, навлѣзли въ Сърбия, па оттамъ ходили и по други мѣста.

Две години Любенъ придружавалъ баща си по търговия изъ Турция, Сърбия и Гърция. Той видѣлъ много градове, много хора, много носии, изучилъ добре турски и се запозналъ съ сръбски и гръцки езици. Взираалъ се въ нравитѣ на разнитѣ народи, слушалъ пѣснитѣ имъ, записвалъ всичко, съ което тѣ се отличавали отъ българитѣ.